

Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNE PRAVOBRANILKE
ELEANOR SHARPSTON,
predstavljeni 18. oktobra 2012¹

Zadeva C-396/11

**Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Constanța
proti
Ciprianu Vasileju Raduju**

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Curtea de Apel Constanța (Romunija))

„Policijsko in pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah — Okvirni sklep o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami — Možnost, da izvršitvena država članica zavrne zahtevo za predajo zahtevane osebe“

1. Sodišče je na podlagi tega predloga za sprejetje predhodne odločbe pozvano, naj poda razlago Okvirnega sklepa 2002/584². Zelo na splošno so sporna tri vprašanja. Prvič, nanašajo se na razlago tega sklepa po začetku veljavnosti Lizbonske pogodbe in zlasti na to, ali naj se ta razlaga spremeni zaradi posledic sprememb Pogodbe o Evropski uniji, uvedenih s členom 6 PEU. Drugič, povezana so z razmerjem med členom 5 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljevanju: Konvencija) in členom 6 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina) na eni strani ter določbami Okvirnega sklepa o odvzemu prostosti zahtevane osebe kot delu postopka, ki vodi v izvršitev evropskega naloga za prijetje, na drugi strani. Tretjič, sporno je, ali pravilna razlaga Okvirnega sklepa državi članici dovoljuje, da zavrne izvršitev tega naloga v primeru kršitev določb o človekovih pravicah, vključno z navedenimi členi.

Zakonodajni okvir

Zakonodaja Evropske unije (EU)

Pogodba o Evropski uniji

2. Člen 6 določa:

„1. Unija priznava pravice, svoboščine in načela iz Listine Evropske unije o temeljnih pravicah z dne 7. decembra 2000, prilagajene 12. decembra 2007 v Strasbourgu, ki ima enako pravno veljavnost kot Pogodbi.

[...]

1 — Jezik izvirnika: angleščina.

2 — Okvirni sklep Sveta z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami (2002/584/PNZ) (v nadaljevanju: Okvirni sklep ali sklep) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 34). Sklep je bil spremenjen z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299/PNZ z dne 26. februarja 2009 (UL, L 81, str. 24). Spremembe ne vplivajo na predmet teh sklepnih predlogov.

3. Temeljne pravice, kakor jih zagotavlja Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin in kakor izhajajo iz ustavnega izročila, skupnega državam članicam, so kot splošna načela del prava Unije.³

Listina

3. Člen 6 Listine določa:

„Vsakdo ima pravico do svobode in varnosti.“

4. Člen 47 Listine dalje določa:

„Vsakdo, ki so mu kršene pravice in svoboščine, zagotovljene s pravom Unije, ima pravico do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem v skladu s pogoji, določenimi v tem členu.

Vsakdo ima pravico, da o njegovi zadevi pravično, javno in v razumnem roku odloča neodvisno, nepristransko in z zakonom predhodno ustanovljeno sodišče. [...]“

5. Člen 48 določa:

„1. Obdolženec velja za nedolžnega, dokler njegova krivda ni dokazana v skladu z zakonom.

2. Vsakemu obdolžencu je zagotovljena pravica do obrambe.“

6. Člen 52 določa:

„1. Kakršno koli omejevanje uresničevanja pravic in svoboščin, ki jih priznava ta listina, mora biti predpisano z zakonom in spoštovati bistveno vsebino teh pravic in svoboščin. Ob upoštevanju načela sorazmernosti so omejitve dovoljene samo, če so potrebne in če dejansko ustrezajo ciljem splošnega interesa, ki jih priznava Unija, ali če so potrebne zaradi zaščite pravic in svoboščin drugih.

[...]

3. Kolikor ta listina vsebuje pravice, ki ustrezajo pravicam, zagotovljenim z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, sta vsebina in obseg teh pravic enaka kot vsebina in obseg pravic, ki ju določa navedena konvencija. Ta določba ne preprečuje širšega varstva po pravu Unije.

[...]“

3 — Člen 6 PEU je z nekaj spremembami nadomestil člen 6 EU, ki je veljal ob sprejetju Okvirnega sklepa in ob izdaji evropskega naloga za prijetje v tej zadevi. Odstavka 1 in 2 tega člena sta določala:

„1. Unija temelji na načelih svobode, demokracije, spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter pravne države, na načelih, ki so skupna vsem državam članicam.

2. Unija spoštuje temeljne pravice, kakršne zagotavlja Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisana v Rimu 4. novembra 1950, in ki kot splošna načela prava Skupnosti izhajajo iz skupnih ustavnih tradicij držav članic.“

Okvirni sklep

7. Okvirni sklep prejšnji postopek za večstransko izročitev, ki je temeljil na Evropski konvenciji o izročitvi z dne 13. decembra 1957, nadomešča s sistemom, ki temelji na evropskem nalogu za prijetje. Kadar je oseba (v nadaljevanju: zahtevana oseba), ki jo zaradi storitve ali domnevne storitve kaznivega dejanja iščejo organi države članice (v nadaljevanju: odreditvena država članica), na ozemlju druge države članice (v nadaljevanju: izvršitvena država članica), lahko pristojni pravosodni organ prve države v okviru nove ureditve izda evropski nalog za prijetje zaradi njenega prijetja v drugi državi in predaje prvi državi.

8. Poglavje 1 Okvirnega sklepa je naslovljeno „Splošna načela“ in vključuje člene od 1 do 8. Člen 1 določa:

„1. Evropski nalog za prijetje je sodna odločba, ki jo izda država članica z namenom prijetja in predaje zahtevane osebe s strani druge države članice z namenom uvesti kazenski postopek ali izvršiti kazen zopora ali ukrep, vezan na odvzem prostosti.

2. Države članice izvršijo vsak evropski nalog za prijetje na osnovi načela medsebojnega priznavanja in v skladu z določbami tega okvirnega sklepa.

3. Ta okvirni sklep ne spreminja obveznosti, ki izhajajo iz spoštovanja temeljnih pravic in temeljnih pravnih načel iz člena 6 Pogodbe o Evropski uniji.“

9. Člena 3 in 4 določata številne razloge za obvezno in fakultativno neizvršitev evropskega naloga za prijetje.

10. Člen 8 določa vsebino in obliko evropskega naloga za prijetje. Natančneje, člen 8(1)(c) zahteva, da mora ta vsebovati „dokazilo o izvršljivi sodbi, nalogu za prijetje ali katerikoli drugi izvršljivi sodni odločbi z enakim učinkom, ki sodi v okvir členov 1 in 2“.

11. Poglavje 2 Okvirnega sklepa vključuje člene od 9 do 25. Naslovljeno je „Postopek predaje“ in poleg tega, da določa več splošnih zahtev, vsebuje tudi določbe za zaščito pravic zahtevane osebe. Natančneje:

- po prijetju mora biti zahtevana oseba obveščena o vsebini naloga in o možnosti soglašanja s predajo; kadar je bila zahtevana oseba prijeta na podlagi evropskega naloga za prijetje, ima pravico do pravnega zastopnika in tolmača (člen 11);
- izvršitveni pravosodni organ lahko odloči, da zahtevano osebo po prijetju izpusti na prostost, in jo lahko kadarkoli začasno izpusti, če z vsemi potrebnimi ukrepi osebi prepreči pobeg (člen 12);
- če zahtevana oseba soglaša s predajo, mora soglasje dati prostovoljno in se zavedati vseh posledic; zato ima pravico do pravnega zastopnika (člen 13); če soglasja ne da, ima pravico do zaslišanja pred izvršitvenim pravosodnim organom izvršitvene države članice, ki lahko od odreditvene države članice zahteva dodatne informacije (člena 14 in 15);
- evropski nalog za prijetje je treba obravnavati kot nujno zadevo; kadar zahtevana oseba soglaša s predajo, mora biti končna odločitev o izvršitvi evropskega naloga za prijetje sprejeta v 10 dneh po soglasju; v drugih primerih mora biti sprejeta v 60 dneh po prijetju. Dokler ne sprejme dokončne odločitve o nalogu, mora izvršitveni pravosodni organ zagotoviti, da materialni pogoji, potrebni za dejansko predajo osebe, ostanejo izpolnjeni (člen 17);
- kadar je bil nalog izdan zaradi uvedbe kazenskega postopka proti zahtevani osebi, morajo izvršitveni pravosodni organi to osebo praviloma zaslišati (člena 18 in 19);

— kadar pravosodni organ izvršitvene države članice sprejme odločitev, da se zahtevano osebo preda, jo je treba predati najpozneje v 10 dneh po končni odločitvi o izvršitvi evropskega naloga za prijetje. Ta rok se lahko podaljša, če nastopijo okoliščine, na katere državi članici nimata vpliva, ali obstajajo resni humanitarni razlogi, ki preprečujejo predajo (člen 23).

Konvencija

12. Člen 5 Konvencije v delu, ki je upošteven v tej zadevi, določa:

„1. Vsakdo ima pravico do svobode in varnosti. Nikomur se ne sme odvzeti prostost, razen v naslednjih primerih in v skladu s postopkom, ki je predpisan z zakonom:

a) zakonit pripor, odrejen s sodbo pristojnega sodišča,

[...]

c) zakonit odvzem prostosti, ki je potreben zato, da bi osebo privedli pred pristojno sodno oblast ob utemeljenem sumu, da je storila kaznivo dejanje, ali kadar je to utemeljeno nujno zato, da bi preprečili storitev kaznivega dejanja ali beg po storjenem kaznivem dejanju,

[...]

f) zakonit odvzem prostosti osebi z namenom, da bi ji preprečili nedovoljen vstop v državo, ali pripor osebe, proti kateri teče postopek za izgon ali za izročitev.

[...]

3. Vsakogar, ki mu je bila odvzeta prostost v skladu z določbami 1(c) tega člena, je treba takoj privedi pred sodnika ali drugo uradno osebo, ki na podlagi zakona izvršuje sodno oblast; vsakdo ima pravico, da mu sodijo v razumen roku ali ga izpustijo. Izpustitev na prostost je lahko pogojena z jamstvi, da bo prišel na sojenje.

4. Vsakdo, ki mu je bila odvzeta prostost, ima pravico začeti postopek, v katerem bo sodišče hitro odločilo o zakonitosti odvzema prostosti in odredilo njegovo izpustitev, če je bil odvzem prostosti nezakonit.“

13. Člen 6 Konvencije določa:

„1. Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih ali o kakršnihkoli kazenskih obtožbah zoper njega pravično in javno ter v razumen roku odloča neodvisno in nepristransko z zakonom ustanovljeno sodišče [...]

2. Kdor je obdolžen kaznivega dejanja, velja za nedolžnega, dokler ni v skladu z zakonom dokazana njegova krivda.

3. Kdor je obdolžen kaznivega dejanja, ima naslednje minimalne pravice:

a) da ga takoj in natančno seznanijo v jeziku, ki ga razume, z bistvom in vzroki obtožbe, ki ga bremeni;

b) da ima primeren čas in možnosti za pripravo svoje obrambe;

- c) da se brani sam ali z zagovornikom po lastni izbiri ali če nima dovolj sredstev za plačilo zagovornika, da ga dobi brezplačno, če to zahtevajo interesi pravičnosti;
- d) da zaslišuje oziroma zahteva zaslišanje obremenilnih prič in da doseže navzočnost in zaslišanje razbremenilnih prič ob enakih pogojih, kot veljajo za obremenilne priče;
- e) da ima brezplačno pomoč tolmača, če ne razume ali ne govori jezika, ki se uporablja pred sodiščem.“

Razmerje med Listino in Konvencijo

14. Iz člena 52(3) Listine jasno izhaja, da se določbe Listine in Konvencije načrtno prekrivajo. Člen 6 Listine v delu, ki je upošteven za te sklepne predloge, ustreza členu 5 Konvencije. Člen 47(2) Listine ustreza členu 6(1) Konvencije in člen 48 Listine ustreza členu 6(1) in (2) Konvencije.⁴

Nacionalno pravo

Romunija

15. Določbe, s katerimi je Okvirni sklep prenesen v nacionalno pravo, so v členih 97 in 98 zakona št. 302 z dne 28. junija 2004 o mednarodnem pravosodnem sodelovanju v kazenskih zadevah, kakor je bil spremenjen. Ta člena sta pod naslovom III tega zakona.

16. Člen 97 je naslovljen „Posebni pogoji“. Določa nekatere pogoje v zvezi z jamstvi države članice, ki izdaja nalog.

17. Člen 98(1) vsebuje določbe o obvezni neizvršitvi evropskega naloga za prijetje. Te so v bistvu podobne tistim, določenim v členu 3 Okvirnega sklepa.

18. Fakultativne razloge za neizvršitev evropskega naloga za prijetje določa člen 98(2). Ti so pretežno enaki tistim iz člena 4 Okvirnega sklepa.

Nemčija

19. Nemčija je Okvirni sklep prenesla v nacionalno pravo z zakonom o evropskem nalogu za prijetje z dne 21. julija 2004. Po njegovem sprejetju je nemško ustavno sodišče leta 2005 odločilo, da je ureditev neustavna in zato brez učinka.⁵ Z novim aktom z dne 20. julija 2006 je ta država članica sprejela nov ukrep za popravo nepravilnosti, ki jih je ugotovilo ustavno sodišče, in za celovit prenos Okvirnega sklepa v nacionalno pravo. Ta ukrep še vedno velja.

Dejansko stanje, postopek in vprašanja za predhodno odločanje

20. Državno tožilstvo v Nemčiji je na različne dneve leta 2007 in 2008 izdalo štiri evropske naloge za prijetje C. V. Raduja. Vsak od teh nalogov se je nanašal na kaznivo dejanje rop. To dejanje je tudi kaznivo kot določa člen 211 romunskega kazenskega zakonika. C. V. Radu s predajo ni soglašal.

4 — Glej Pojasnila k Listini o temeljnih pravicah (2007/C 303/02) (UL 2007, C 303, str. 17).

5 — Sodba z dne 18. julija 2005, 2 BvR 2236/4. Nacionalno sodišče je odločitev oprlo na razloge v zvezi z uporabo tega zakona za nemške državljane.

21. S sodbo z dne 5. junija 2009 je Curte de Apel Constanța (pritožbeno sodišče v Constanți) odredilo izvršitev treh zadevnih nalogov. Glede četrtega pa je izvršitev zavrnilo iz razloga, da zoper C. V. Raduja že poteka kazenski postopek v Romuniji za isto dejanje, na katerem temelji nalog.⁶

22. C. V. Radu se je na to sodbo pritožil pri Înalta Curte de Casație și Justiție a României (vrhovno kasacijsko sodišče, Romunija). S sodbo z dne 18. junija 2009 je to sodišče pritožbi ugodilo in zadevo vrnilo Curte de Apel v ponovno odločanje. Odredilo je tudi, naj se C. V. Raduja izpusti iz pripora, in mu postavi nekaj omejitev glede svobode gibanja, vključno s prepovedjo, da zapusti občino, v kateri prebiva, brez predhodnega dovoljenja sodišča.

23. Zadeva je bila 22. februarja 2011 ponovno vpisana v vpisnik Curte de Apel. Pred tem sodiščem C. V. Radu v utemeljitev predloga, naj se zadevni nalogi ne izvršijo, navaja tri glavne razloge. Prvič, trdi, da niti Konvencija niti Listina na dan sprejetja Okvirnega sklepa še nista bili izrecno vključeni kot pravne določbe v ustanovitvene pogodbe Evropske Unije. To pa naj bi bilo v nasprotju s položajem, ki izhaja iz prečiščene različice Pogodbe o EU, ki je 1. decembra 2009 začela veljati z Lizbonsko pogodbo. Zato naj bi bilo treba Okvirni sklep razlagati in uporabljati v skladu z Listino in Konvencijo. Drugič, trdi, da postopki, s katerimi države članice uporabljajo sklep, niso skladni in opozarja na zahtevo po medsebojnem priznavanju izvršitve naloga za prijetje med izvršitveno in odreditveno državo. Tretjič, zatrjuje, da je dolžnost izvršitvene države, da preveri, ali je odreditvena država upoštevala pravice in jamstva, določena z Listino in Konvencijo. Če država tega ne stori, je to razlog za zavrnitev izvršitve zadevnega evropskega naloga za prijetje.

24. V teh okoliščinah je Curte de Apel Constanța postopek prekinilo in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

- „1. Ali so določbe člena 5(1) [Konvencije] in člena 6 v povezavi s členoma 48 in 52 [Listine] in glede na člena 5(3) in (4) ter 6(2) in (3) [Konvencije] določbe primarnega prava [Unije], vsebovane v ustanovitvenih pogodbah?
2. Ali ukrep pristojnega pravosodnega organa države, ki izvrši evropski nalog za prijetje v obliki odvzema prostosti in prisilne predaje brez soglasja osebe, zoper katero je bil odrejen evropski nalog za prijetje (oseba, katere prijetje in predaja se zahteva), pomeni poseg države, ki izvrši nalog, v pravico do osebne svobode osebe, katere prijetje in predaja se zahteva, ki je določena v pravu Unije na podlagi člena 6 PEU v povezavi s členom 5(1) [Konvencije] in na podlagi člena 6 v povezavi s členoma 48 in 52 [Listine] in glede na člena 5(3) in (4) ter 6(2) in (3) [Konvencije]?
3. Ali mora poseg države, ki izvrši evropski nalog za prijetje, v pravice in jamstva iz člena 5(1) [Konvencije] in iz člena 6 v povezavi s členoma 48 in 52 [Listine] in glede na člena 5(3) in (4) ter 6(2) in (3) [Konvencije], izpolnjevati pogoj nujnosti v demokratični družbi in pogoj sorazmernosti glede na konkretno zastavljeni cilj?
4. Ali sme pristojni pravosodni organ države, ki izvrši evropski nalog za prijetje, zavriniti zahtevo za predajo, ne da bi pri tem kršil obveznosti iz ustanovitvenih pogodb in iz drugih določb prava [Unije], iz razloga, da niso kumulativno izpolnjeni pogoji, potrebni po členu 5(1) [Konvencije] in členu 6 v povezavi s členoma 48 in 52 [Listine] in glede na člena 5(3) in (4) ter 6(2) in (3) [Konvencije]?

6 — Ta zavrnitveni razlog določata člen 4(2) Okvirnega sklepa in člen 98(2)(b) zakona št. 302/2004.

5. Ali sme pristojni pravosodni organ države, ki izvrši evropski nalog za prijetje, zavrnuti zahtevo za predajo, ne da bi pri tem kršil obveznosti iz ustanovitvenih pogodb in iz drugih določb prava [Unije], iz razloga, ker država, ki je odredila evropski nalog za prejetje, ni prenesla ali je pomanjkljivo oziroma nepravilno prenesla (v smislu neupoštevanja pogoja vzajemnosti) [Okvirni sklep]?
6. Ali so določbe člena 5(1) [Konvencije] in člena 6 v povezavi s členoma 48 in 52 [Listine] in glede na člena 5(3) in (4) ter 6(2) in (3) [Konvencije], na katere se sklicuje člen 6 PEU, v nasprotju z nacionalnim pravom države članice Evropske unije, Romunije, natančneje z naslovom III zakona št. 302/2004, in ali je [Okvirni sklep] s temi določbami pravilno prenesen?“

25. Pisna stališča so predložili Ministerul Public, Parchetul de pe lângă Curte de Apel Constanța (državno tožilstvo na Curte de Apel Constanța), češka, nemška, litovska, avstrijska, poljska in romunska vlada, vlada Združenega kraljestva in Evropska komisija. Na obravnavi 10. julija 2012 so zastopnik C. V. Raduja, nemška in romunska vlada ter Evropska komisija ustno podali navedbe in odgovorili na vprašanja Sodišča.

Analiza

Uvodne ugotovitve

Dopustnost

26. V zvezi z dopustnostjo predloga za sprejetje predhodne odločbe je bilo podanih več ugovorov. Vsi, ki so predložili stališča, se strinjajo, da šesto vprašanje, h kateremu se bom v nadaljevanju vrnila⁷ in s katerim je Sodišče pozvano k razlagi določb nacionalnega prava, ni dopustno. Nemška vlada delno ugovarja njegovi dopustnosti, medtem ko avstrijska in romunska vlada ter Komisija trdijo, da je predlog nedopusten v celoti. Češka, litovska in poljska vlada ter vlada Združenega kraljestva se o dopustnosti niso izrekle.

27. Podani ugovori se nanašajo predvsem na to, da je predlog za sprejetje predhodne odločbe premalo natančen in preveč hipotetičen, da bi Sodišče lahko koristno odgovorilo nacionalnemu sodišču.

28. Ni sporno, da je predlog za sprejetje predhodne odločbe zgoščen v opisu okoliščin zadeve, zlasti pa glede razlogov, iz katerih je nacionalno sodišče predložilo vprašanja.

29. Vendar pa je v skladu s sodno prakso Sodišča „na področju delitve sodnih pristojnosti med nacionalnimi sodišči in Sodiščem v skladu s [členom 267 PDEU] nacionalno sodišče, ki je edino neposredno seznanjeno z dejanskim stanjem v postopku in trditvami strank in ki mora prevzeti odgovornost za razsodbo, zaradi celostnega poznavanja zadeve primernejše za presojo ustreznosti predloženih vprašanj, postavljenih v sporu, in potrebe po sprejetju predhodne odločbe, zato da lahko razsodi“.⁸ Sodišče je res odločilo, da je „načeloma dolžno odločati“, kadar se postavljena vprašanja nanašajo na razlago prava Unije.⁹

7 — Glej točko 105 in naslednje spodaj.

8 — Glej med drugim sodbo z dne 29. novembra 1978 v zadevi Redmond (83/78, Recueil, str. 2347, točka 25).

9 — Glej med drugim sodbo z dne 8. novembra 1990 v zadevi Gmurzynska-Bscher (C-231/89, Recueil, str. I-4003, točka 20).

30. Zdi se mi, da je v tem primeru tako. Nacionalno sodišče v svojem predlogu za sprejetje predhodne odločbe jasno izraža, da so odgovori na njegova vprašanja nujni za razrešitev spora, o katerem odloča. Če bi bil predlog za sprejetje predhodne odločbe oblikovan tako, da vlade držav članic in institucije očitno ne bi mogle predstaviti stališč, to samo po sebi ne bi bilo odločilno.¹⁰ V tej zadevi pa ni tako. Kar sedem vlad, skupaj z državnim tožilstvom in Komisijo, je predložilo stališča. Z redkimi izjemami je vsaki od njih uspelo oblikovati koristna stališča o vprašanih nacionalnega sodišča.

31. Nobene koristi ne bi bilo, če bi predlog za sprejetje predhodne odločbe v tej zadevi razglasili za nedopusten. Zato menim, da je treba zavrnilo vse ugovore, razen tistih glede šestega vprašanja.

Pristojnost Sodišča

32. Romunija je na podlagi prejšnjega člena 35(2) PEU podala izjavo, da priznava pristojnost Sodišča za predhodno odločanje v skladu s pravili, določenimi v prejšnjem členu 35(3)(b) EU.¹¹ V skladu s členom 10(1) Protokola št. 36 o prehodnih določbah, ki je priložen Pogodbi o DEU, pooblastila Sodišča na podlagi prejšnje različice naslova VI Pogodbe o Evropski uniji v zvezi z akti Unije, ki so bili sprejeti pred začetkom veljavnosti Lizbonske pogodbe, ostajajo enaka, vključno s tistimi, ki so bili sprejeti na podlagi prejšnjega člena 35(3) PEU.¹² Torej je Sodišče pristojno za sprejetje predhodne odločbe o vprašanih, ki jih je predložilo nacionalno sodišče.

Okvirni sklep

33. Preden se posvetim vsebini vprašanj, je koristno preučiti ozadje Okvirnega sklepa in cilje, ki jim sledi.

34. Sklep je treba razlagati glede na cilj, da Unija postane območje svobode, varnosti in pravice. Zato se z njim uvaja sistem prostega pretoka pravosodnih odločitev v kazenskih zadevah, ki obsegajo odločitve pred izrekom kazni in pravnomočne odločbe. Ta sistem je v praksi uveljavljen v obliki evropskega naloga za prijetje. Z nalogom se izvaja načelo medsebojnega priznavanja, glede katerega je Evropski svet v sklepih iz Tampereja navedel, da je „temeljni kamen“ pravosodnega sodelovanja.¹³ Da bi bilo tako načelo lahko učinkovito, se zahteva visoka raven zaupanja med državami članicami.¹⁴

35. Glavni cilj novih pravil, uvedenih z Okvirnim sklepom, je odpraviti zamude, ki izhajajo iz prejšnjega sistema izročitev.¹⁵ Ta cilj je bil v praksi očitno dosežen. V poročilu iz leta 2011 o izvajanju sklepa¹⁶ Komisija poudarja, da se je izročitev v povprečju opravila v enem letu. Na podlagi sistema evropskega naloga za prijetje pa se je povprečna doba za izvršitev skrajšala na 14 do 17 dni, kadar zahtevana oseba soglaša s predajo. Kadar ne soglaša, je to obdobje 48 dni.

36. Čeprav se obveznosti, ki jih za države članice določa Okvirni sklep, nanašajo na pretežno postopkovne vidike, to ne pomeni, da zakonodajalec pri sprejetju Okvirnega sklepa ni upošteval temeljnih in človekovih pravic. Nasprotno, upošteval jih je na več načinov.

10 — Glej v tem smislu sodbo z dne 3. maja 2007 v zadevi *Advocaten voor de Wereld* (C-303/05, ZOdl., str. I-3633, točka 20).

11 — Glej UL 2010, C 56, str. 7.

12 — V skladu s členom 10(3) Protokola bo člen 10(1), ki je prehodna določba, prenehal učinkovati pet let po začetku veljavnosti Lizbonske pogodbe, torej 30. novembra 2014.

13 — Glej sklepe Evropskega sveta iz Tampereja, dostopne na spletnem mestu www.cvce.eu.

14 — Glej na splošno uvodne izjave 5, 6 in 10 Okvirnega sklepa.

15 — Glej uvodno izjavo 5 Okvirnega sklepa.

16 — Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu z dne 11. aprila 2011 o izvajanju Okvirnega sklepa od leta 2007 (COM(2011) 175 final) (v nadaljevanju: poročilo iz leta 2011), oddelek 1.

37. Prvič, v sklepu je izrecno napoteno na te pravice. To je jasno na primer iz uvodnih izjav 10, 12 in 13. Bistveneje, člen 1(3) natančno določa, da sklep ne spreminja obveznosti spoštovanja temeljnih pravic in temeljnih pravnih načel, kot jih zagotavlja sedanji člen 6 PEU. K temu se bom še vrnila.¹⁷

38. Drugič, visoka raven medsebojnega zaupanja med državami članicami, omenjena v uvodni izjavi 10, temelji na tem, da vsaka država članica spoštuje pravice, zagotovljene s Konvencijo, in temeljne pravice, ki so del ustavnih izročil, skupnih državam članicam. Z začetkom veljave Lizbonske pogodbe 1. decembra 2009 je k temu treba dodati še Listino, če že prej ni imela take vloge.

39. Tretjič, Okvirni sklep vključuje več določb, katerih namen je varstvo temeljnih pravic zahtevane osebe. Te sem povzela v točki 11 zgoraj in jih tu ne bom ponavljala, opozarjam pa na pravico do zaslišanja, ki je izrecno določena, če zahtevana oseba ne soglaša s predajo (člen 14) in če je bil evropski nalog za prijetje izdan zaradi uvedbe kazenskega postopka (člen 18).

40. V zvezi s cilji Okvirnega sklepa bi bilo napačno šteti, da je edini namen sistema, ki ga uvaja, pomoč upravnim organom držav članic. Z uvedbo postopka, ki omogoča večjo učinkovitost in uspešnost kot prejšnji postopek, je zakonodajalec želel izboljšati tudi varstvo žrtev kaznivih dejanj, tako da bodo storilci hitreje in uspešneje privedeni pred sodišče.

41. Čeprav je izpolnjevanje obveznosti držav članic na področju človekovih pravic hvalevredno, pa ni brezhibno. Ni mogoče domnevati, da bodo človekove pravice zahtevane osebe, samo zato ker njeno predajo zahteva druga država članica, samodejno zagotovljene ob njenem prihodu tja.¹⁸ Je pa kljub temu mogoča domneva o njihovem spoštovanju, ki je izpodbojna le, če za to obstaja zelo trden dokaz. Tak dokaz mora biti natančen; splošne trditve, tudi če so še tako izkazane, ne bodo zadostovale.

Prvo vprašanje

42. S prvim vprašanjem nacionalno sodišče sprašuje, ali določbe Listine in Konvencije tvorijo del primarnega prava Unije.

43. Začela bom s pravnim stanjem od začetka veljavnosti Lizbonske pogodbe.

44. Na podlagi člena 6(1) PEU ima Listina enako pravno veljavo kot Pogodbi in je zato zdaj del primarnega prava Unije.

45. Določbe Konvencije prav tako vsebuje Lizbonska pogodba. Člen 6(3) PEU določa, da so temeljne pravice, kakor jih zagotavlja Konvencija in kakor izhajajo iz ustavnega izročila, skupnega državam članicam, kot splošna načela del prava Unije.

46. Torej pri razlagi in uporabi prava EU ne bodo vezane na Listino in Konvencijo samo Unija in njene institucije, temveč tudi države članice.¹⁹

17 — Glej točko 70 spodaj.

18 — V zvezi s tem glej med drugim oddelek 4 poročila iz leta 2011. Glej tudi točko 249 in opombo 97 mojih sklepnih predlogov, predstavljenih 14. julija 2011 v zadevi Francija proti People's Mojahedin Organization of Iran (C-27/09 P, ZOdl., str. I-13427).

19 — Glede Listine glej tudi njen člen 51(1), ki določa, da je država članica nanjo vezana le pri izvajanju prava Unije. Jasno je, da bodo pri izpolnjevanju obveznosti iz Okvirnega sklepa države članice izvajale pravo Unije. Glede na to, da so vse države članice države pogodbenice Konvencije, nanjo ne bodo vezane le glede izvajanja prava Unije, temveč tudi v okviru svojih nacionalnih predpisov.

47. To zadošča za odgovor na prvo vprašanje nacionalnega sodišča. Vendar je iz predložitvene odločbe razvidno, da je spor, ki poteka pred njim, nekoliko širši, ker C. V. Radu očitno trdi, da se je z začetkom veljavnosti Lizbonske pogodbe korenito spremenil način, po katerem bi se morale izvrševati temeljne pravice in načela v Uniji.²⁰ Da bi nacionalnemu sodišču koristno odgovorili, je treba zato upoštevati pravno stanje pred 1. decembrom 2009.

48. Čeprav je bila Listina slavnostno razglašena v Nici 7. decembra 2000, pa je bila odločitev o njenem pravnem statusu odložena. Zato ni bila vključena v nobeno od Pogodb in njenim določbam ni bila določena obvezna pravna veljava. Kljub temu se je na Listino kmalu začelo gledati kot na avtoritativno zbirko temeljnih pravic, s katero so bila potrjena splošna načela pravne države, ki so skupna ustavnim izročilom držav članic. Sodišče je pri izdaji sodb pogosto dobilo navdih iz določb Listine.²¹ Tako je Listina pridobila status „nezavezujočega prava“, kar pomeni, da so njene določbe, čeprav se niso neposredno uporabljale kot del prava EU, vseeno lahko pravno učinkovale – v mnogih primerih daljnosežno – v Uniji.

49. Vloga Konvencije v pravu Unije je zakoreninjena precej globlje. Že davnega leta 1969 je Sodišče v zadevi Stauder²² odločilo, da so „temeljne človekove pravice zajete v splošnih načelih prava Skupnosti, ki jih varuje Sodišče“. Ta sodna praksa, ki je bila na začetku še v povojih, se je vse do danes uporabljala in razvijala z vodilnimi sodbami, kot so Internationale Handelsgesellschaft²³ in Nold²⁴. V zadevi Kadi in Al Barakaat je Sodišče kategorično odločilo, da „v Skupnosti niso dopustni ukrepi, ki niso združljivi s spoštovanjem človekovih pravic“.²⁵ S posebnim napotilom na Konvencijo je Sodišče v zadevi Der Grüne Punkt pravico do pravičnega sojenja iz člena 6(1) Konvencije opredelilo kot „splošno načelo prava Skupnosti“.²⁶

50. Ali je glede na to mogoče trditi, da je začetek veljavnosti Lizbonske pogodbe bistveno spremenil pravo Unije?

51. Mislim, da ne. Zdi se mi, da člen 6(1) in (3) PEU predstavlja le to, kar Združeno kraljestvo v stališčih označuje kot „kodifikacijo“ že obstoječega pravnega stanja. Z drugimi besedami, izraža politično željo, da bi bile določbe, ki se skušajo z njim uzakoniti in zaščititi, izrazitejše. Ne gre za nikakršno bistveno spremembo. Zato je po mojem mnenju vsaka trditev, da je treba določbe Okvirnega sklepa zaradi začetka veljavnosti te določbe razlagati drugače, obsojena na neuspeh.²⁷

52. V skladu z zgoraj navedenim bi morali na prvo vprašanje odgovoriti, da so določbe Listine, vključno s členi 6, 48 in 52, del primarnega prava Unije. Temeljne pravice, kot jih zagotavlja Konvencija, tudi pravice, določene v členih 5(1), (3) in (4) ter 6(2) in 6(3) Konvencije, so splošna načela prava Unije.

20 — Glej točko 23 zgoraj.

21 — Glej na primer sodbi z dne 13. marca 2007 v zadevi Unibet (C-432/05, ZOdl., str. I-2271, točka 37) in z dne 3. septembra 2008 v združenih zadevah Kadi in Al Barakaat International Foundation proti Svetu in Komisiji (C-402/05 P in C-415/05 P, ZOdl., str. I-6351, točka 335).

22 — Sodba z dne 12. novembra 1969 (29/69, Recueil, str. 419, točka 7).

23 — Sodba z dne 17. decembra 1970 (11/70, Recueil, str. 1125, točka 4).

24 — Sodba z dne 14. maja 1974 (4/73, Recueil, str. 491, točka 13).

25 — Navedena v opombi 21, točka 284. Glej tudi tam navedeno sodno prakso.

26 — Sodba z dne 16. julija 2009 v zadevi Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland proti Komisiji (C-385/07 P, ZOdl., str. I-6155, točka 178). Glej tudi tam navedeno sodno prakso.

27 — Zaradi celovitosti se moram sklicevati na sklepne predloge generalnega pravobranilca P. Cruza Villalóna v zadevi I. B. (sodba z dne 21. oktobra 2010, C-306/09, ZOdl., str. I-10341), kjer je navedel, da je „z uveljavitvijo Listine o temeljnih pravicah [...] postalo obvezno, da se Okvirni sklep razlaga ob upoštevanju temeljnih pravic“ (točka 44). Čeprav utegne to na prvi pogled kazati na potrebo po drugačni razlagi Okvirnega sklepa po uveljavitvi člena 6(1) PEU, menim, da ugotovitev ni bila mišljena tako. Zdi se mi, da gre bolj za poudarek moči politične želje po izraženosti, ki sem jo omenila zgoraj.

Drugo in tretje vprašanje

53. S tema vprašanjema, ki ju je najbolje obravnavati skupaj, nacionalno sodišče predvsem sprašuje, ali odvzem prostosti in prisilna predaja zahtevane osebe v okviru postopka evropskega naloga za prijetje pomenita poseg v pravico te osebe do svobode in ali mora ta poseg, da bi bil dovoljen v skladu s členom 5(1) Konvencije in členom 6 Listine, izpolnjevati zahtevi glede nujnosti in sorazmernosti.²⁸

54. Vsakdo ima pravico do svobode. To je razvidno iz člena 5 Konvencije in člena 6 Listine. Vprašanje je, ali je odvzem te pravice mogoče upravičiti. V obravnavanem primeru je treba evropski nalog za prijetje razumeti v njegovem kontekstu. Njegov namen je zagotoviti, da bodo osebe, za katere je nalog izdan, osebno v odreditveni državi članici, zato da se jim sodi ali odvzame prostost, odvisno od primera. Menim, da je tak cilj očitno nujen v javnem interesu.

55. V zvezi s tem člen 5 Konvencije izrecno določa več okoliščin, v katerih se lahko osebi zakonito odvzame prostost. Te vključujejo (v točki (a)) njen pripor po obsodbi pristojnega sodišča in (v točki (c)) odvzem prostosti ali pripor, kadar je med drugim osumljena storitve kaznivega dejanja. Točka (f) je v zvezi s tem še posebej pomembna, saj opredeljuje pravico do svobode, kadar je osebi zakonito odvzeta prostost ali je v priporu, med drugim zaradi izročitve (meddržavni postopek, ki ga nadomešča evropski nalog za prijetje).

56. Najpomembnejše vprašanje je, ali je pripor na podlagi naloga sorazmeren. Evropsko sodišče za človekove pravice (v nadaljevanju: Sodišče za človekove pravice) je v zvezi s členom 5(1)(f) Konvencije odločilo, da „ta določba ne zahteva, da je treba pripor osebe, proti kateri poteka postopek za izročitev, šteti za nujno razumen, da se na primer prepreči storitev kaznivega dejanja ali pobeg. Glede tega točka (f) člena 5(1) določa drugačno raven varstva kot točka (c): v točki (f) se zahteva le to, da „poteka postopek za izgon ali za izročitev“. Za namene člena 5(1)(f) [...] zato ni pomembno, ali je lahko prvotna odločba o izgonu upravičena na podlagi nacionalnega prava ali prava Konvencije“.²⁹

57. Vendar bi bilo napačno ta del sodne prakse, ki se nanaša na Konvencijo, razlagati tako, kot da je vsak pripor na podlagi člena 5(1)(f) zakonit, če se izvede zaradi izгона ali izročitve. Sodišče za človekove pravice je tudi odločilo, da bo „vsak odvzem prostosti v skladu z drugim delom člena 5(1)(f) upravičen [...], le dokler poteka postopek izгона ali izročitve.“³⁰ Če ti postopki ne potekajo v skladu s potrebno skrbnostjo, pripor na podlagi člena 5(1)(f) ne bo več dovoljen [...] Tudi odvzem prostosti mora biti ‚zakonit‘. Kadar je vprašljiva ‚zakonitost‘ pripora, vključno z vprašanjem, ali je potekal ‚po postopku, ki je predpisan z zakonom‘, Konvencija predvsem napotuje na nacionalno pravo in določa obveznost spoštovanja materialnih in postopkovnih pravil nacionalnega prava. Spoštovanje nacionalnega prava pa kljub temu ne zadošča: člen 5(1) poleg tega zahteva, da se pri vsakem odvzemu prostosti upošteva tudi namen zaščite posameznika pred samovoljo. Gre za temeljno načelo, da nikakršen samovoljni pripor ni združljiv s členom 5(1), in pojem ‚samovoljnost‘ v členu 5(1) je širši od skladnosti z nacionalnim pravom, tako da je odvzem prostosti lahko sicer glede na domače pravo zakonit, vendar še vedno samovoljen in tako v nasprotju s Konvencijo [...] Zato da pripor iz člena 5(1)(f) ne bi bil označen kot samovoljen, mora biti izveden v dobri veri; biti mora tesno povezan s pripornim razlogom[, ki ga navedejo nacionalni organi]; kraj in pogoji pripora morajo biti primerni; trajanje pripora ne sme presegati razumno potrebnega za uresničitev namena [...]“³¹

28 — Čeprav se nacionalno sodišče v vprašanih sklicuje tudi na druge člene Listine in Pogodbe, to sklicevanje razumem kot opozorilo na okvir, v katerega je umeščena pravica do svobode v kazenskih postopkih. Zato sem se osredotočila na tiste določbe, ki se mi zdijo najbolj upoštevne.

29 — Glej sodbe z dne 15. novembra 1996 v zadevi Chahal proti Združenemu kraljestvu (*Recueil des arrêts et décisions* 1996-V, točka 112); z dne 24. aprila 2008 v zadevi Ismoilov proti Rusiji (pritožba št. 2947/06, točka 135) in z dne 20. septembra 2009 v zadevi Lokpo in Toure proti Madžarski (pritožba št. 10816/10, točka 16).

30 — Čeprav je bila sodba izrečena v zadevi, ki se nanaša na postopek izročitve, in ne na postopek evropskega naloga za prijetje, menim, da v tem kontekstu ni nobene razlike v osnovnih načelih. To pa seveda ne pomeni, da je uporaba načel izročitve v takšnih primerih vedno upravičena.

31 — Sodba z dne 19. februarja 2009 v zadevi A. in drugi proti Združenemu kraljestvu (pritožba št. 3455/05, točka 164).

58. Zaradi celovitosti se ne sklicujem le na člen 5(1) Konvencije, ampak tudi na njegov ekvivalent iz Listine, to je člen 6. Ta določba ne vsebuje nobenega pravila, ki bi bilo enako členu 5(1)(f) Konvencije. Vendar člen 52(3) Listine jasno določa, da če ta vsebuje pravice, ki ustrezajo pravicam, določenim s Konvencijo, sta pomen in obseg pravic iz Listine enaka tistim, ki jih določa Konvencija. Člen 5(1)(f) se tako uporablja implicitno.

59. Torej morajo pristojni organi pri uporabi člena 12 Okvirnega sklepa upoštevati načela, povzeta v točki 57 zgoraj. Njihova uporaba se bo po potrebi razlikovala od primera do primera in ne bo mogoče določiti strogih in trdnih pravil.

60. Vendar bi dodala še to. Kot opozarja Komisija v poročilu iz leta 2011, je ena od kritik, ki se nanaša na to, kako države članice izvajajo Okvirni sklep, ta, da se je zaupanje v njegovo uporabo zmanjšalo s sistematičnim izdajanjem evropskih nalogov za prijetje za predajo oseb, pogosto iskanih zaradi lažjih kaznivih dejanj, ki niso dovolj resna, da bi upravičila ukrepe in sodelovanje, ki so potrebni za izvršitev teh nalogov. Komisija opaža, da so učinki na prostost in svobodo zahtevanih oseb nesorazmerni, kadar so evropski nalogi za prijetje izdani v primerih, v katerih bi se pripor (v predkazenskem postopku) sicer štel za neustrezen.³²

61. Strinjam se.

62. Zato je treba na drugo in tretje vprašanje odgovoriti, da odvzem prostosti in prisilna predaja zahtevane osebe v obliki evropskega naloga za prijetje pomenita poseg v pravico te osebe do svobode za namene člena 5 Konvencije in člena 6 Listine. Ta poseg je običajno upravičen kot „nujen v demokratični družbi“ v skladu s členom 5(1)(f) Konvencije. Vendar pripor na podlagi te določbe ne sme biti samovoljen. Zato da pripor ne bi bil samovoljen, ga je treba izvesti v dobri veri; biti mora tesno povezan s pripornimi razlogi, ki jih je navedel izvršitveni pravosodni organ; kraj in pogoji pripora morajo biti primerni; in trajanje pripora ne sme presegati razumno potrebnega za uresničitev namena (tako zadosti zahtevam iz preizkusa sorazmernosti). Člen 6 Listine je treba razlagati enako kot člen 5(1) Konvencije.

Četrto vprašanje

63. S četrtem vprašanjem nacionalno sodišče v bistvu sprašuje, ali lahko izvršitvena država članica zavrne izvršitev evropskega naloga za prijetje in tako krši ali tvega kršitev pravic zahtevane osebe iz členov 5 in 6 Konvencije ali členov 6, 48 in 52 Listine.

64. V nasprotju z drugim in tretjim vprašanjem, s katerima je bilo Sodišče pozvano, naj preuči okoliščine pripora zahtevane osebe v obdobju med vročitvijo evropskega naloga za prijetje in izročitvijo te osebe v odreditveno državo članico, je tu vprašanje širše. Ali sme pristojni sodni organ v izvršitveni državi članici v celoti zavrniti izvršitev naloga, če obstaja pomislek glede kršitve človekovih pravic zahtevane osebe?

65. To vprašanje je postavljeno s sklicevanjem na naštetih določbe člena 5 in 6 Konvencije in člena 6 Listine. Na obravnavi je zastopnik C. V. Raduja navedel, da njegova stranka „ni bila obveščena o obtožbah zoper njo niti sodno pozvana glede njih, in se je tako znašla v položaju, v katerem se je bilo popolnoma nemogoče braniti“. Glede na to, da nezmožnost primerne obrambe vsaj potencialno sproža tudi vprašanja, ki se nanašajo na člen 6(1) Konvencije in člen 47 Listine, jih bom zaradi celovitosti vključila v presojo.

32 — Glej oddelek 5 poročila iz leta 2011.

66. Površno branje Okvirnega sklepa bi lahko pripeljalo do ugotovitve, da tovrstnih kršitev (ne glede na njihove časovne učinke) ni treba upoštevati. V členih 3 in 4 so našteje okolščine, v katerih pravosodni organ izvršitvene države članice mora zavrni (člen 3) ali lahko zavrne (člen 4) izvršitev evropskega naloga za prijetje. Ne v enem ne v drugem primeru niso kot razlog za neizvršitev navedene človekove pravice. Sodišče je odločilo, da je seznam razlogov iz teh dveh členov izčrpen.³³

67. Do takega zaključka je mogoče priti tudi na podlagi ciljev sklepa. Sistem predaje, uveden z njim, temelji na načelu medsebojnega priznavanja³⁴ in visoke stopnje medsebojnega zaupanja med državami članicami³⁵ in njegov namen je skrajšanje zamud, povezanih s prejšnjim postopkom izročitve.³⁶

68. Sodišče je brez dvoma ob upoštevanju te ugotovitve odločilo, da „načelo medsebojnega priznavanja, na katerem temelji Okvirni sklep, pomeni, da morajo v skladu s členom 1(2) Okvirnega sklepa države članice načeloma ravnati v skladu z evropskim nalogom za prijetje“.³⁷ To preprosto mora veljati, saj bi bili sicer cilji, na katerih temelji sklep, resno ogroženi.

69. Vendar menim, da ožjega pristopa – ki bi v celoti izključil upoštevanje človekovih pravic – ne potrjuje niti besedilo Okvirnega sklepa niti sodna praksa.

70. Člen 1(3) Okvirnega sklepa jasno določa, da ta ne vpliva na obveznost spoštovanja temeljnih pravic in temeljnih načel, ki so zajeti v členu 6 EU (po spremembah postal člen 6 PEU). Menim, da iz tega izhaja, da je dolžnost spoštovanja teh pravic in načel zajeta v Okvirnem sklepu. Implicitno se lahko te pravice upoštevajo pri odločitvi o neizvršitvi naloga. Z drugačno razlago člena 1(3) bi tvegali, da ta ne bi imel nobenega pomena, razen morda kot elegantna publicia.

71. Potrditev tega mnenja je mogoče najti v mnogih sklepnih predlogih generalnih pravobranilcev v zvezi z razlago Okvirnega sklepa. Posebej bi omenila sklepne predloge generalnega pravobranilca P. Cruza Villalóna v zadevi I. B.,³⁸ v katerih je zapisal:

„[...] menim, da je treba vsebino in cilje okvirnega sklepa razlagati tako, da se upoštevajo vsi cilji tega besedila. Čeprav je res, da je medsebojno priznavanje instrument, ki krepi območje svobode, varnosti in pravice, je res tudi, da je varstvo temeljnih pravic in svoboščin pogoj, ki daje legitimnost obstoju in razvoju tega območja. V okvirnem sklepu je to večkrat navedeno v uvodnih izjavah 10, 12, 13 in 14 ter v členu 1(3). [...]“³⁹

72. Strinjam se.

73. Po mojem mnenju je jasno, da so pravosodni organi izvršitvene države članice pri presoji, ali naj izvršijo evropski nalog za prijetje, vezani na upoštevanje pravic iz Konvencije in Listine. Kdaj morajo torej zavrni izdajo naloga za predajo in katere dejavnike morajo pri tej odločitvi upoštevati?

33 — Glej v tem smislu sodbi z dne 1. decembra 2008 v zadevi Leymann in Pustovarov (C-388/08 PPU, ZOdl., str. I-8993, točka 51) in z dne 6. oktobra 2009 v zadevi Wolzenburg (C-123/08, ZOdl., str. I-9621, točka 57). Glej tudi glede člena 4 sodbo z dne 13. oktobra 2011 v zadevi Prism Investments (C-139/10, ZOdl., str. I-9511, točka 33).

34 — Glej med drugim zgoraj v opombi 10 navedeno sodbo Advocaten voor der Wereld (točka 28) in sodbo z dne 17. julija 2008 v zadevi Kozłowski (C-66/08, ZOdl., str. I-6041, točka 31).

35 — Glej uvodno izjavo 10 Okvirnega sklepa.

36 — Glej uvodno izjavo 5 Okvirnega sklepa.

37 — Glej sodbo z dne 16. novembra 2010 v zadevi Mantello (C-261/09, ZOdl., str. I-11477, točka 36 in navedena sodna praksa).

38 — Navedena v opombi 27 zgoraj.

39 — Navedena v točki 43 zgoraj. Glej tudi sklepne predloge generalnega pravobranilca Y. Bota v zadevi Wolzenburg, navedeni v opombi 33 (točki 148 in 151), in v zadevi Mantello, navedeni v opombi 37 (točki 87 in 88), ter sklepne predloge generalnega pravobranilca P. Mengozzija, predstavljene 20. marca 2012 v zadevi Lopes da Silva Jorge (sodba z dne 5. septembra 2012, C-42/11, točka 28).

74. Iz sodne prakse Sodišča za človekove pravice je razvidno, da vsaka kršitev Konvencije še ne upravičuje zavrnitve izvršitve naloga za izročitev.⁴⁰ V zadevi Dzhaksybergenov proti Ukrajini je na primer odločilo, da „le sklicevanje na splošen problem v zvezi s spoštovanjem človekovih pravic v neki državi ne more služiti kot izključni razlog za zavrnitev izročitve“.⁴¹

75. V zadevi Soering proti Združenemu kraljestvu⁴² je isto sodišče glede člena 3 Konvencije⁴³ odločilo, da „odločba države podpisnice o izročitvi ubežnika lahko povzroči problem v zvezi s členom 3 in tako nastane odgovornost države po Konvenciji, če so podani *utemeljeni razlogi* za prepričanje, da bo zadevna oseba v primeru izročitve izpostavljena *resnični nevarnosti* mučenja ali nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja v državi prosilki“.⁴⁴ Glede člena 6 je dodalo, da „ima pravica do pravičnega sojenja v kazenskih postopkih, kot jo določa člen 6, pomembno vlogo v demokratični družbi [...]. Sodišče ne izključuje, da lahko odločitev o izročitvi *izjemoma* sproži vprašanje v zvezi s členom 6 [...], kadar bo ubežniku v državi prosilki *odkrito odrečeno* pravično sojenje ali obstaja nevarnost tega“.⁴⁵

76. Čeprav v sodni praksi Sodišča ni neposredno enakovrednih zadev, povezanih z Okvirnim sklepom, so se podobna vprašanja pojavila v zadevi N. S. in drugi⁴⁶, v kateri je Sodišče moralo preučiti učinek člena 3 Listine⁴⁷ na dolžnosti državnih organov med drugim po Uredbi št. 343/2003⁴⁸. Ta uredba tako kot Okvirni sklep določa pravila za gibanje oseb – v tem primeru prosilcev za azil – iz ene države članice v drugo v skladu z določenim postopkom in časovnimi roki. Sodišče je odločilo, da „ni mogoče ugotoviti, da bi vsako kršitev temeljne pravice s strani države članice[, ki bi ji bil prosilec za azil izročen v skladu z določbami Uredbe,] vplivala na obveznosti drugih držav članic, da spoštujejo določbe [Uredbe]“. Če bi bil prag postavljen tako nizko, bi to ogrozilo cilje ureditve. Dalje je odločilo, da so „zato da bi se Evropski uniji in njenim državam članicam omogočilo, da spoštujejo obveznosti v zvezi z varstvom temeljnih pravic prosilcev za azil, države članice, vključno z nacionalnimi sodišči, zavezane, da prosilca za azil ne izročijo ‚državi članici, ki je odgovorna,‘ v smislu Uredbe št. 343/2003, če *ni mogoče, da ne bi vedele*, da *sistematične pomanjkljivosti* sistema azilnega postopka in pogojev za sprejem prosilcev za azil v tej državi članici pomenijo *utemeljene razloge* za prepričanje, da bi bil prosilec izpostavljen *resnični nevarnosti* nečloveškega ali ponižujočega ravnanja v smislu člena 4 Listine“⁴⁹.

77. Če povzamem, obe sodišči priznavata, da lahko temeljne pravice vplivajo na zakonsko obveznost države članice, da zahtevano osebo izroči drugi državi. Glede člena 3 Konvencije in enakovrednih določb člena 4 Listine menita, da bi se moralo preizkusiti, ali so podani „utemeljeni razlogi za prepričanje“, da obstaja „resnična nevarnost“, da bo zadevna določba v državi, ki bi ji bila zadevna oseba sicer izročena, kršena. V okviru člena 6 je Sodišče za človekove pravice odločilo, da se v obveznost izročitve poseže le „izjemoma“, in samo če so bile zadevni osebi „odkrito odrečene“ pravice, ki jih ima na podlagi Konvencije, „ali grozi nevarnost tega“. To Sodišče se mora izreči še glede členov 47 in 48 Listine.

40 — Kot je navedeno v opombi 30, menim, da se osnovna načela v tem kontekstu glede izročitev ne razlikujejo od tistih iz postopka evropskega naloga za prijetje.

41 — Pritožba št. 12343/10 z dne 10. februarja 2011, točka 37.

42 — Pritožba št. 14038/88.

43 — Člen 3 Konvencije prepoveduje mučenje in nečloveško ali ponižujoče ravnanje ali kaznovanje.

44 — Točka 91 (moj poudarek).

45 — Točka 113 (moj poudarek).

46 — Sodba Sodišča z dne 21. decembra 2011 v združenih zadevah N. S. in drugi (C-411/10 in C-493/10, ZOdl., str. I-13905).

47 — Člen 4 Listine je ekvivalent člena 3 Konvencije.

48 — Uredba Sveta (ES) št. 343/2003 z dne 18. februarja 2003 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 109).

49 — Točki 82 in 94 (moj poudarek).

78. Glede dokaznega bremena na strani osebe, ki vlaga tožbo, je Sodišče za človekove pravice odločilo, da mora biti njegova presoja o obstoju nevarnosti nujno natančna in da mora potrebne dokaze zagotoviti tožeča stranka.⁵⁰ Ob upoštevanju zahtevanega dokaznega standarda za utemeljitev zavrnitve izročitve je to sodišče v zadevi Garabayev proti Rusiji⁵¹ odločilo, da „pri presoji dokazov, na katerih mora temeljiti odločitev o tem, ali je bil kršen člen 3, sodišče povzema dokazni standard ‚onkraj razumnega dvoma‘, vendar dodaja, da lahko tak dokaz izhaja iz sočasnega obstoja dovolj trdnih, jasnih in skladnih indicev ali podobnih neizpodbojnih dejanskih domnev. V teh okoliščinah je treba upoštevati ravnanje strank pri iskanju dokazov [...]“⁵². Čeprav je bilo to navedeno v okviru člena 3 Konvencije, ni dvoma, da se v zvezi s členom 6 ne more zahtevati višji dokazni standard že zato, ker višjega standarda ni.

79. Ali naj to Sodišče sprejme preizkus, ki ga je določilo Sodišče za človekove pravice?

80. Ob upoštevanju sodne prakse Sodišča je vedno treba imeti v mislih, da člen 52(3) Listine določa, da lahko pravo Unije določi širše varstvo kot tisto, ki je določeno v Konvenciji.

81. Zlahka sprejemem, da bi morala izvršitvena država članica le izjemoma zavrniti izročitev zahtevane osebe na podlagi Okvirnega sklepa. Jasno je, da bi bil poglobitni cilj sklepa ogrožen, če bi dopustili tožbe, ki bi jih osebno označila za „rutinske“ in ki bi temeljile na namišljenih kršitvah človekovih pravic. Nujno se je treba zavedati, da so v igri tudi interesi žrtev kaznivih dejanj, da dočakajo sodno obsodbo storilcev.⁵³

82. To jasno kaže na to, da mora biti preizkus glede zavrnitve strog. Vendar se s sodno prakso Sodišča za človekove pravice ne strinjam v dveh pogledih. Prvič, mislim, da Sodišču ne morem predlagati, naj sprejme merilo, da mora biti zadevna kršitev „očitna“. Takšen koncept se mi zdi premalo jasen, da bi ga v okviru Unije lahko dosledno razlagali. Nekateri so predlagali, da mora biti kršitev tako huda, da predstavlja popoln odrek ali izničenje pravice do pravičnega sojenja.⁵⁴

83. Vendar se mi takšno merilo – ob domnevi, da je vedno razumljivo – zdi pretirano strogo. Po eni strani zahteva, da je sodni postopek nepravilčen z vseh vidikov. Vendar sojenje, ki je le delno pravično, ne zagotavlja nujno, da bo pravica dosežena. Predlagam, naj bo ustrezno merilo raje takšno, da mora biti ena ali več pomanjkljivosti sodnega postopka tako huda, da temeljito okrne pravičnost postopka.⁵⁵

84. Drugič – glede dokaznega standarda – po mojem mnenju ni prav zahtevati, da se potencialna kršitev dokaže „onkraj razumnega dvoma“. Takšen standard je morda sicer primeren in se lahko uporablja pred nekaterimi sodišči za določitev dokaznega bremena na strani organov pregona v kazenskih postopkih. Zagotavlja, da se tveganje, da se obtožena oseba nepravilčno obsodi, kar najbolj zmanjša. Vendar se mi ne zdi, da bi v tem primeru lahko bil pomemben. Poleg tega obstaja nevarnost, da zadevna oseba, ki morda nima denarnih sredstev in se je zato pri uveljavljanju pravic prisiljena zanašati na pomoč države, v praksi ne bo mogla zadostiti dokaznemu bremenu, ki ji je naloženo.

50 — Glej sodbo z dne 28. februarja 2008 v zadevi Saadi proti Italiji (pritožba št. 37201/06, točki 128 in 129).

51 — Pritožba št. 38411/02.

52 — Točka 76.

53 — Glej točko 40 zgoraj.

54 — Glej skupno in delno razdvojeno mnenje sodnikov N. Bratze, M. Bonella in M. Hedigana na Sodišču za človekove pravice v zadevi Mamatkulov in Askarov proti Turčiji (pritožbi št. 46827/99 in št. 46951/99, točka 14).

55 — Takšen pristop je na primer uporabil Lord Phillips v točki 136 govora v House of Lords v zadevah RB (Alžirija) in drugi proti Secretary of State for the Home Department (glej <http://www.publications.parliament.uk/pa/ld200809/ldjudgmt/jd090218/rbalge-1.htm>).

85. Vendar je vseeno potrebno nekaj več kot zgolj namigovanje na morebitne nepravilnosti. Če nosilec odločanja ni dolžan izvršiti evropskega naloga za prijetje, ker obstaja resnična nevarnost kršitve pravic zahtevane osebe, ne bo dovolj le to, da se mu porajajo nejasni dvomi. Predlagam, naj bo primerno merilo to, da mora zahtevana oseba nosilca odločanja prepričati, da je njegov ugovor zoper izročitev v bistvenem utemeljen.⁵⁶

86. V navedeni presoji sem se osredotočila na učinek, ki ga *prihodnje kršitve* temeljnih pravic osebe utegnejo imeti na odločitev o izročitvi te osebe drugi državi članici. Prav na tem področju je mogoče najti najpomembnejšo sodno prakso Sodišča za človekove pravice in Sodišča. Zdaj pa se bom osredotočila na učinek *pretekle* kršitve.

87. Mislim, da bo poudarek ostal enak.

88. Prvič, kršitve, ki jih je mogoče odpraviti, ne bodo upravičile zavrnitve izročitve zahtevane osebe državi članici „kršiteljici“. Take kršitve ne morejo prevladati nad cilji hitrega in učinkovitega sojenja, ki ga spodbuja Okvirni sklep. Sodišče za človekove pravice je večkrat odločilo, da je treba pri presoji, ali je bil kršen člen 6 Konvencije, nujno preveriti, „ali je bil postopek kot celota [...] pravičen“.⁵⁷ Seveda zadevni osebi ne bo mogoče preprečiti uveljavljanja povračila za škodo zaradi kršitev na podlagi ustreznih načel EU ali nacionalnega prava, ali če je primerno, na podlagi člena 41 Konvencije.

89. Torej so pomembne samo kršitve, ki temeljito izpodkopavajo pravičnost sodnega postopka (merilo, navedeno v točki 83). Vendar je za to v okviru preteklih kršitev *treba dokazati, bodisi da bo njihov učinek, če je izčrpan, tak, da pravično sojenje ne bo mogoče, bodisi da bodo njihovi pretekli učinki, če se nadaljujejo, pripeljali do enakega izida*.

90. Naj to ponazorim z dvema primeroma. V prvem primeru je zahtevana oseba obdolžena umora v odreditveni državi članici. Izdan je evropski nalog za prijetje zaradi njene izročitve tej državi iz izvršitvene države članice. Pred tem pa so pristojni organi prve države članice odredili, naj se dokazi v obliki DNK vzorcev umrlega, ki so po mnenju zahtevane osebe ključni za to, da se dokaže njena nedolžnost, uničijo. Zahtevana oseba je po pravnem zastopniku v odreditveni državi članici podala stališče, da je treba vzorce ohraniti, zato da bodo tako lahko uporabljeni kot dokaz na njenem sojenju. Nobenega dvoma ni, da je bila odločitev o uničenju dokazov napačna in da je povzročila kršitev človekovih pravic zahtevane osebe. Nobenega drugega materialnega dokaza ni, ki bi kazal na njeno nedolžnost. Zdi se mi, da tu skoraj ni dvoma o tem, da bi izvršitveni pravosodni organi morali zavrniti izvršitev naloga. V drugem primeru so okoliščine enake, razen tega, da je domnevna kršitev člena 6 neopravljena vročitev zahtevani osebi o potekajočem kazenskem postopku proti njej. Takšno kršitev je mogoče odpraviti, zato nikakor ni mogoče utemeljiti zavrnitve izvršitve naloga.

91. Mogoče je pripomniti, da bo večina primerov o domnevnih kršitvah manj jasna od dveh skrajnih ponazoritev, ki sem jih pravkar navedla. To je res. Glede tega se ne želim še bolj spustiti v podrobnosti, saj menim, da bo o temeljnih vprašanjih moralo odločiti nacionalno sodišče v vsakem posameznem primeru. Strogih in trdnih pravil ni mogoče določiti.

92. Da bi na vprašanje nacionalnega sodišča celovito odgovorili, je treba nujno preučiti tudi člen 5 Konvencije in člen 6 Listine. Glede tega težko verjamem, da kršitve, ki je nastopila pred izročitvijo zahtevane osebe v odreditveno državo članico, *ni* mogoče odpraviti. Te možnosti se sicer ne da v celoti izključiti, vsaj teoretično ne, čeprav Sodišče v zvezi s tem ni bilo pozvano. Na splošno menim, da je treba uporabiti enaka načela, kot se uporabljajo za člen 6 Konvencije.

56 — Na obravnavi je Sodišče zastopnika C. V. Raduja pozvalo, naj natančno navede, kakšne naj bi bile kršitve temeljnih pravic. Priznam, da me njegov odgovor ni posebej razsvetlil.

57 — Glej med drugim sodbo z dne 23. aprila 2008 v zadevi Bernard proti Franciji (Recueil des arrêts et décisions, točka 37).

93. V tej zadevi bo pri odločanju, ali so kršitve temeljnih pravic, ki jih navaja C. V. Radu, dovolj resne, da upravičujejo zavrnitev izvršitve zadevnega evropskega naloga za prijetje v postopku v glavni stvari, uporaba zgoraj navedenih načel v pristojnosti nacionalnega sodišča.

94. Zastopnik C. V. Raduja je na obravnavi navedel, da utegne biti v postopku v glavni stvari sporen procesni vidik izdaje evropskega naloga za prijetje. Glede tega zaradi celovitosti podajam spodaj navedena stališča.

95. Prvič, izvršitveni pravosodni organ lahko zavrne izvršitev evropskega naloga za prijetje ne le takrat, ko gre za bistveno kršitev človekovih pravic ali je podan eden od obveznih ali fakultativnih razlogov za neizvršitev, navedenih v členih 3 in 4 Okvirnega sklepa. To lahko stori tudi, če se dokaže, da se je pri izdaji naloga zgodila bistvena kršitev postopka. Če bi bilo na primer jasno dokazano, da evropski nalog za prijetje ni vključeval ustreznih dokazil o nacionalnem nalogu za prijetje, določenih v členu 8(1)(c) sklepa (ker je bil, recimo, po pravu odreditvene države članice ničten zaradi postopkovnih napak), se ta nalog po mojem mnenju ne bi smel izvršiti. Procesne pravice, ki jih imajo zahtevane osebe na podlagi členov od 11 do 23 Okvirnega sklepa dopuščajo široko možnost za tovrstna vprašanja pred samo izvršitvijo naloga.

96. Drugič, namen Okvirnega sklepa ni uskladiti ali približati zakonodaje držav članic glede razlogov in postopkov za izvršitev naloga za prijetje osebe, ki je osumljena ali obsojena zaradi storitve kaznivega dejanja. Načelo medsebojnega zaupanja, ki je vključeno v sklep, nujno pomeni, da vsaka država članica priznava kazensko pravo drugih.⁵⁸

97. V skladu z zgoraj navedenim je treba na četrto vprašanje odgovoriti, da lahko pristojni pravosodni organ države, ki izvrši evropski nalog za prijetje, zavrne zahtevo za predajo, ne da bi pri tem kršil obveznosti iz ustanovitvenih pogodb in drugih določb prava Skupnosti, če se dokaže, da so bile človekove pravice osebe, katere predaja se zahteva, kršene ali bodo kršene v okviru postopka predaje ali po njem. Vendar bo takšna zavrnitev dopustna samo v izjemnih okoliščinah. V primerih, ki izhajajo iz členov 5 in 6 Konvencije in/ali členov 6, 47 in 48 Listine, mora biti zadevna kršitev taka, da temeljito krni pravičnost postopka. Oseba, ki zatrjuje kršitev, mora nosilca odločanja prepričati, da so njeni ugovori v bistvenem utemeljeni. Tak ugovor ne more biti oprt na pretekle kršitve, ki jih je mogoče odpraviti.

Peto vprašanje

98. S tem vprašanjem nacionalno sodišče sprašuje, ali lahko izvršitvena država članica zavrne izvršitev evropskega naloga za prijetje, ker odreditvena država članica ni prenesla Okvirnega sklepa v nacionalno pravo ali ga ni prenesla pravilno.

99. Glede tega v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča velja, da država članica neuporabe prava EU ne more upravičiti z zatrjevanjem domnevne neizpolnitve enakih ali podobnih obveznosti druge države članice.⁵⁹

100. To nakazuje, da je treba na vprašanje vsekakor odgovoriti nikalno.

101. Ali je treba stališče spremeniti glede na poudarek nacionalnega sodišča o vprašanju vzajemnosti? V postopku v glavni stvari je to sporno,⁶⁰ ker se v imenu C. V. Raduja zatrjuje, da Okvirni sklep v nemškem pravu ni pravilno izvajan.

58 — Glej sodbo z dne 11. februarja 2003 v združenih zadevah Gözütok in Brügge (C-187/01 in C-385/01, Recueil, str. I-1345, točki 32 in 33).

59 — Glej v tem smislu med drugim sodbo z dne 25. septembra 1979 v zadevi Komisija proti Franciji (232/78, Recueil, str. I-2729, točka 9).

60 — Glej točki 19 in 23 zgoraj.

102. Res je, da je nemško ustavno sodišče leta 2005 odločilo, da zakon, s katerim se sklep prenaša v nacionalno pravo, ni ustaven in tako brez učinka.⁶¹ Vendar sem prepričana, da je bilo s sprejetjem nove zakonodaje leta 2006 to popravljeno, kar je Nemčija na obravnavi tudi potrdila.

103. Dodala bi še nekaj. Na obravnavi je zastopnica Nemčije uporabila primer ukradene gosi. Če bi se od države članice zahtevala izvršitev evropskega naloga za prijetje zaradi tega kaznivega dejanja, za katero je bila v odreditveni državi članici izrečena šestletna zaporna kazen, bi se po njenem mnenju izvršitev naloga zavrnila. Menila je, da bi bila takšna zavrnitev upravičena na podlagi teorije o sorazmernosti, in Sodišče opozorila na člen 49(3) Listine, v skladu s katerim „strogost kazni ne sme biti nesorazmerna s kaznivim dejanjem“. Sodišče se še ni izreklo o razlagi tega člena. V okviru Konvencije je Sodišče za človekove pravice odločilo, da čeprav primerno kaznovanje načeloma ne spada na področje uporabe Konvencije, lahko kazen, ki je „hudo nesorazmerna“, pomeni neustrezno ravnanje v nasprotju s členom 3, vendar bo ta pogoj izpolnjen le v „redkih in izjemnih primerih“.⁶² Zanimivo bi bilo razmišljati o razlagi člena 49(3) Listine ob upoštevanju razlage Sodišča za človekove pravice o določbah člena 3 Konvencije. Vendar se v to ne nameravam poglobljati, ker v tem primeru preprosto ne gre za to. Tudi če bi predpostavljali, da *bi* takšen pristop izvršitvenih pravosodnih organov v Nemčiji pomenil neizpolnitev obveznosti iz Okvirnega sklepa s strani te države članice, to za namene petega vprašanja ne bi upravičilo zavrnitve izvršitve v Nemčiji izdanega evropskega naloga za prijetje s strani države članice.

104. Iz teh razlogov je treba na peto vprašanje odgovoriti, da pristojni pravosodni organ države, ki izvršuje evropski nalog za prijetje, ne sme zavrniti zahteve za predajo na podlagi tega, da država, ki je izdala evropski nalog za prijetje, ni prenesla Okvirnega sklepa v nacionalno pravo ali ga ni prenesla v celoti ali pa tega ni storila pravilno, ne da bi tako kršil obveznosti, določene v ustanovitvenih pogodbah in drugih določbah prava EU.

Šesto vprašanje

105. S tem vprašanjem nacionalno sodišče sprašuje, ali so nekatere določbe nacionalnega prava v skladu s Konvencijo in Listino in ali se je s temi določbami Okvirni sklep pravilno prenesel v nacionalno pravo.

106. V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišče v okviru postopka, predvidenega v členu 267 PDEU, ni pristojno za odločanje, ali so nacionalne določbe usklajene s pravom EU.⁶³ Čeprav je Sodišče v skladu s tem pravilom lahko pristojno, da nacionalnemu sodišču da merila za razlago prava EU, kar mu omogoča, da presodi, ali so te določbe usklajene, podatki, ki jih je nacionalno sodišče navedlo v predložitveni odločbi, ne zadoščajo, da bi Sodišče to lahko storilo v tem primeru.⁶⁴

107. Zato šesto vprašanje ni dopustno.

61 — Glej točko 19 in opombo 5 zgoraj.

62 — Glej sodbo z dne 17. januarja 2012 v zadevi Vinter in drugi proti Združenemu kraljestvu (pritožbe št. 66069/09, 130/10 in 3069/10, točka 89).

63 — Glej med drugim sodbo z dne 27. januarja 2011 v zadevi Vandoorne (C-489/09, ZOdl., str. I-225, točka 25 in navedena sodna praksa).

64 — Komisija v stališčih poudarja, da iz poročila iz leta 2011 izhaja, da je Romunija pravilno prenesla določbe Okvirnega sklepa, ki so v tem primeru upoštevene. Iz očitnih razlogov lahko takšna navedba rabi samo kot usmeritev.

Predlog

108. Ob upoštevanju vsega navedenega Sodišču predlagam, naj na vprašanja, ki jih je postavilo Curtea de Apel Constanța, odgovori:

1. Določbe Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, vključno s členi 6, 48 in 52, so del primarnega prava Unije. Temeljne pravice, kakor jih zagotavlja Evropska konvencija o varstvu temeljnih pravic in svoboščin, vključno s pravicami, navedenimi v členih 5(1), (3) in (4) ter 6(2) in 6(3) Konvencije, so kot splošna načela del prava Unije.
2. Odvzem prostosti in prisilna predaja zahtevane osebe v postopku evropskega naloga za prijetje sta poseg v pravico te osebe do svobode v smislu člena 5 Konvencije in člena 6 Listine. Običajno je ta poseg upravičen kot „nujen v demokratični družbi“ v skladu s členom 5(1)(f) Konvencije. Vendar pripor na podlagi te določbe ne sme biti samovoljen. Da ne bi bil samovoljen, je treba pripor izvesti v dobri veri; biti mora tesno povezan s pripornimi razlogi, ki jih je navedel izvršitveni pravosodni organ; kraj in pogoji pripora morajo biti ustrezni; in trajanje pripora ne sme presegati razumno potrebnega za uresničitev namena. Člen 6 Listine je treba razlagati enako kot člen 5(1) Konvencije.
3. Pristojni pravosodni organ države, ki izvršuje evropski nalog za prijetje, lahko zavrne zahtevo za predajo, ne da bi pri tem kršil obveznosti iz ustanovitvenih pogodb in drugih določb prava Evropske unije, če se dokaže, da so bile ali bodo človekove pravice osebe, katere predaja se zahteva, kršene v postopku predaje ali po njem. Vendar bo takšna zavrnitev dopustna samo v izjemnih okoliščinah. V primerih, na katere se nanašajo člena 5 in 6 Konvencije in/ali členi 6, 47 in 48 Listine, mora biti zadevna kršitev taka, da temeljito krni pravičnost postopka. Oseba, ki zatrjuje kršitev, mora nosilca odločanja prepričati, da so njeni ugovori v bistvenem utemeljeni. Tak ugovor ne more biti oprt na pretekle kršitve, ki jih je mogoče odpraviti.
4. Pristojni pravosodni organ države, ki izvršuje evropski nalog za prijetje, ne sme zavrniti zahteve za predajo na podlagi tega, da država, ki je izdala evropski nalog za prijetje, ni prenesla Okvirnega sklepa v nacionalno pravo ali ga ni prenesla v celoti ali pa tega ni storila pravilno, ne da bi tako kršil obveznosti, določene v ustanovitvenih pogodbah in drugih določbah prava Evropske unije.